

Човек се ражда свободен, а навсякъде е в окови.

Свободата, тази висша ценност, която определя съществуването ни и нас самите е едно от малкото неща, които получаваме още с раждането си. Странно е обаче, че през целия ни жизнен път ние не спираме да я преследваме. Чувстваме, че сякаш този наш дар, това наше право е изгубено и наша жизнена цел е да си го върнем. Свободата се превръща в далечен блян, висша цел, постигането на която е мисия на всеки един от нас. Защо и къде загубихме свободата? Кой ни окова и защо го позволихме?

Търсейки отговорите, осъзнаваме, че всичката свобода, която ни уверяват че притежаваме още със нашето появяване е привидна. Всеки един от нас е роб на своите желания и копнежи. Те ни правят зависими към тях, обсебват ни и погубват свободата ни. Човек е осъден да бъде свободен като отделна единица, която е окована от самата себе си. Да можеш сам, по свое усмотрение да определяш желанията си е истинската същност на това да бъдеш свободен.

Пълната свобода означава отричане на причините, направляващи човешкото поведение и съществуване. Но човек се ражда и формира в определена социална среда, преследва някакви цели, следва определени идеи, което до голяма степен представлява невидими окови, от които никога няма да се освободи, поради простата причина, че той не ги вижда, респективно не ги осъзнава. Това обаче не значи, че не усеща присъствието им, всеки път когато трябва да постъпи, както обществото налага, оковите щракват и напомнят за себе си.

Всъщност можем ли да кажем, че някой от нас е свободен, все пак всички наши действия са подтикнати от нашите материални и душевни желания, лежащи в основата на нашата същност, следователно ние имаме чувството че сме свободни само защото не познаваме или осъзнаваме принуждаващите ни мотиви. Свободата се основава на отсъствието или премахването на принуждаващите ни мотиви, защото в противен случай нашите действия, които трябва да са израз на свободата ни са породени от необходимост, а не от нашата собствена воля. Истински свободен е този, който не действа под физическа или морална принуда, а отстоява себе си.

"Да избереш свободата означава да избереш друга несвобода." — Венцеслав Константинов. Свободен е този, който не ограничава свободата на останалите, а човек по своята същност е егоист. Той, до толкова е окован от своите копнежи и желания, че задоволяването им се превръща във висша цел, постигането на която позволява дори използването на останалите като средство. "Няма толкова висша цел, която да оправдава използването на всякакви средства" - Айнщайн. Нашите окови, нашите желания ни заслепяват и успява да ни накарат да нарушим свободата на останалите, да нарушим справедливостта. "Свобода значи да искаш нещата да стават не така, както желаяш, а както е справедливо да стават." — Епиктет

Окови, които приковават свободата ни, не са само нашите желания, такива могат да бъдат различни общности или пък дори религията, защото именно религията се обявява против не само срещу делата, но и срещу нечистите помисли, т.е. срещу нашите собствени мотиви, които се различават от нея, тя ни налага определен начин на мислене, нейните проповедници се превръщат в наша своеобразна съвест, което значи, че вярващите трябва да се сдобият с мотиви за действията си, именно от тях, което е пряко посегателство на свободата.

Подобно на религията действа и обществото, то има мотиви, които са валидни за по-голяма част от него и всячески ги налага на останалите. Тъй като една такава явна пропаганда на несвобода би била немислима за и неотъждествима с такова висше понятие като общество, сме приели, този акт на оковаване на свободата да бъде оправдан с мотива за премахване на първичното у нас, но не е ли първично част от нас да изисква да загърбим нашата същност, за да може да се изгради един общ и безличен организъм? Безспорно ролята на обществото е изключително важна за нас, но пред него все още стои пътя на развитие, който ще премахне именно тези окови, налагани над свободата на всеки един от нас.

Свободата е наше притежание още с появяването ни на този свят, но едновременно с това се появяват и оковите, които не можем да премахнем, до момента в който не надраснем себе си. Вместо да се борим с оковите, предпочитаме да приемем, че всъщност не съществува пълна свобода. А дали и това не са оковите на обществото и нас самите, които ни налагат този мотив?

Симеон Здравчев XII клас